

Retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene

- Bakgrunn, rammer og formål

Avdelingsdirektør Audun Digerud, Avdeling for høyere utdanning, forskning og internasjonalt arbeid

NOKUTs informasjonssamling 8. april 2021

Bakgrunn for forslaget

Meld. St. 13 (2011-2012)

*Utdanning for velferd –
Samspill i praksis*

Meld. St. 16 (2016-2017)

*Kultur for kvalitet i høyere
utdanning*

Konklusjon: *Behov for bedre styring og mekanismer på nasjonalt nivå for å sikre at forventningene til utdanningene oppnås*

Nytt styringssystem med tre nivåer:

- 1. Universitets- og høgskoleloven** gir hjemmel for faglig styring av utdanningene gjennom rammeplaner
- 2. Felles forskrift for rammeplan** for grunnutdanningene:
 - felles formål for alle utdanningene
 - felles læringsutbyttebeskrivelse for alle utdanningene
 - krav til praksis
 - utforme rammer til retningslinjene for hver enkelt utdanning
- 3. Retningslinjer (forskrifter)** for hver utdanning

Forskrift om felles rammeplan

- Formål: skal definere de nasjonale rammene for helse- og sosialfagutdanningene
- 12 felles læringsutbyttebeskrivelser – inn i alle forskriftene for grunnutdanningene
- Overordnede krav til praksisstudier – herunder krav om veiledning, beskrivelse av samarbeidsavtaler og krav til innhold i disse

Nasjonale retningslinjer

- Tjenestenes kompetansebehov og brukernes behov for kvalitet i tjenestene
- Oppdatert og forskningsbasert kunnskap
- Sentrale politiske føringer og nasjonale reformer
- Utvikling av utdanningssektoren og helse- og sosialsektoren

Rammene for nasjonale retningslinjer

For den enkelte utdanning skal retningslinjene inneholde:

- Formålsbeskrivelse
- Læringsutbyttebeskrivelser (LUB) i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR)
- Krav til oppbygning av studiene for den enkelte utdanning
- Beskrivelse av ev. praksis i utdanningen

Nasjonale retningslinjer

- Retningslinjene er førende for institusjonens arbeid med utdanningene, og det skal være handlingsrom til fagutvikling, nyskaping og institusjonell tilpasning ved den enkelte utdanningsinstitusjon
- Retningslinjene skal være på et overordnet nivå
- De skal definere en nasjonal minstestandard for sluttkompetanse og samtidig gi handlingsrom til fagutvikling, nyskaping og institusjonell tilpasning ved den enkelte institusjon

- Retningslinjene utformes gjennom et samarbeid mellom UH-sektoren og tjenestene
- Nasjonal retningslinje studieplan/lokale planer
- Det nye systemet skal være dynamisk og retningslinjene skal revideres ved behov
- Fokus på sluttkompetansen, dvs. det som kommer ut av læringsaktivitetene og ikke det som er input-faktorer

Programgruppenes sammensetning

- Representanter fra utdanningene, tjenestene, studentene og forskningsmiljøer
- Representantene skal ha inngående kunnskap om:
 - a) Tjenestenes kompetansebehov og brukernes behov for kvalitet i tjenestene
 - b) Oppdatert og forskningsbasert kunnskap
 - c) Sentrale politiske føringer og nasjonale reformer
 - d) Utvikling av utdanningssektoren og helse- og sosialsektoren
 - e) Nasjonalt og internasjonalt regelverk
- Balanse med hensyn på aktørtilhørighet, geografi, faglig bredde og kjønn

Nytt styringssystem

Status for retningslinjearbeidet

Fase 1: Med rammeplan

- Barnevernspedagog
- Bioingeniør
- Ergoterapeut
- Fysioterapeut
- Radiograf
- Sosionom
- Sykepleier
- Vernepleier

Fase 2: Uten rammeplan

- Audiograf
- Provisorfarmasøyt
- Reseptarfarmasøyt
- Klinisk ernæringsfysiolog
- Medisin
- Tannlege
- Optiker
- Ortopediingeniør
- Psykolog
- Tannpleier
- Tanntekniker
- Paramedisin

Fase 3: Videreutdanninger

- Helsesykepleier
- Avansert klinisk allmennsykepleier
- Anestesisykepleier
- Intensivsykepleier
- Operasjonssykepleier
- Barnesykepleier
- Kreftsykepleier
- Masterutdanninger for barnevern
- Videreutdanning innen psykisk helse- og rusarbeid
- Masterutdanning innen psykisk helse- og rusarbeid
- Jordmorutdanning
- Manuellterapeututdanning
- Psykomotorisk fysioterapeututdanning

- NOKUT har fått i oppdrag å evaluere implementeringen av retningslinjearbeidet i RETHOS
- Evalueringen legges opp til å være kunnskapsgenererende og læringsperspektivet vil kunne gjelde alle aktørene, både universiteter og høyskoler og tjenestene
- Hvordan retningslinjearbeidet er fulgt opp i UH-sektoren, herunder samarbeidet med tjenestene
- I hvilken grad har retningslinjene blitt omsatt i lokale studieplaner?

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen
Postboks 578
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
20/4547-43

Dato
27. januar 2021

Evaluering av implementeringen av retningslinjearbeidet for helse- og sosialfagutdanningene

Vi viser til Tildelingsbrev 2021 for Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) av 18. desember 2020, samt tidligere dialog om evaluering av retningslinjearbeidet i RETHOS, retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene.

Evalueringen legges opp til å være kunnskapsgenererende og læringsperspektivet vil kunne gjelde alle aktørene, både universiteter og høyskoler og tjenestene.

Evalueringen vil omfatte følgende problemstillinger

a) Status og erfaringer

- *Hva er status for implementeringen av de nasjonale retningslinjene gjennom endring eller utforming av nye lokale studieplaner ved samtlige institusjoner og fagområder?*
- *Grad av compliance/etterlevelse av retningslinjene i de lokale studieplanene*
- *Hvilke erfaringer har institusjonene gjort seg på følgende områder:*
 - Retningslinjenes anvendelighet i arbeidet med å utvikle lokale studieplaner
 - Muligheter for lokal tilpasning
 - Samarbeid med tjenestene i utviklingen av lokale studieplaner
 - Samarbeid på tvers av fagområder
 - I hvilken grad har arbeidet med retningslinjene/studieplanene resultert i nye (sam)arbeidsformer eller hatt andre følger eller uforutsette konsekvenser
- *Hvilke erfaringer har tjenestene gjort seg på følgende områder:*
 - Retningslinjenes relevans for tjenestenes behov
 - Samarbeid med UH-institusjonene, herunder i utviklingen av lokale studieplaner og om gjennomføring av praksis
- *I hvilken grad har det vært samarbeid med UH-institusjonene om studietilbud*

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for høyere
utdanning, forskning
og internasjonalt
arbeid

Saksbehandler
Irene Sørås
22 24 74 94

Les mer om RETHOS
og nyheter

www.regjeringen.no/rethos

Kunnskapsdepartementet